

درس ۲

پدیده‌های اجتماعی

به بی‌شمار آرچون
مربوط به همین بخش
دسترسی پیدا کنید.

питاپیم (سؤالهای خطبهخط)

کنش اجتماعی چیست؟

ریشه‌یم

ریشه‌یم

- جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید.
- ۸۰ الف) بیانگر آنچه هست که با هم پدید می‌آوریم.
- ۸۱ ب) با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی ما به تبدیل می‌شود.
- ۸۲ انواع کنش را نام ببرید و برای هر کدام مثال بزنید.
- ۸۳ جاهای خالی را با عبارت مناسب تکمیل کنید.
- ۸۴ الف) ، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.
- ۸۵ ب) در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به و آنها است.
- ۸۶ با ذکر مثالی توضیح دهید که آیا کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد؟
- ۸۷ عبارات زیر را از حیث درست یا نادرست بودن بررسی کنید.
- ۸۸ الف) رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران و حتی دوربین مخفی، کنش اجتماعی است.
- ۸۹ ب) کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آنها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی است.
- ۹۰ پ) اگر فردی در کلاس حضور داشته باشد، ولی بتووجه به اطرافیان در ذهن خود تخیل کند، کنش اجتماعی انجام نداده است.
- ۹۱ ت) کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد.
- ۹۲ آیا کنش‌های ما تنها در ارتباط با دیگران انجام می‌شود؟ توضیح دهید.
- ۹۳ عبارات زیر را از حیث درست یا نادرست بودن بررسی کنید.
- ۹۴ الف) کنش‌ها از یکدیگر اثر می‌بздیرند ولی بر یکدیگر اثر نمی‌گذارند و متناسب نمی‌شوند.
- ۹۵ ب) کنش‌های انسان در ارتباط با دوست و دشمن، غریبه و آشنا، مؤمن و کافر، گذشتگان و معاصران و آیندگان، آداب و قواعد یکسانی دارد.
- ۹۶ جاهای خالی را با عبارت مناسب پر کنید.
- ۹۷ «بسیاری از آدابی که ما رعایت می‌کیم، محصول اطراف ما هستند که به صورت و پیش روی ما قرار می‌گیرند.»

پدیده اجتماعی

- ۹۸ پدیده اجتماعی را تعریف کنید و چهار پدیده اجتماعی را نام ببرید.
- ۹۹ با ذکر مثالی، درباره خردترین پدیده اجتماعی توضیح دهید.
- ۱۰۰ فردی که در اتاقی تنها و با صدای دلخواه در حال مطالعه است، با ورود فرد دیگری به اتاق، چگونه ارزش و هنجار شکل می‌گیرد؟

ارزش‌ها و هنجارها

- ۱۰۱ هنجار اجتماعی را با ذکر یک مثال، تعریف کنید.
- ۱۰۲ ارزش اجتماعی چیست؟
- ۱۰۳ در صورت نبود کنش اجتماعی، چه اتفاقاتی صورت می‌گیرد؟

پیش‌نیاز

بارم

۱	<p>☐ نادرست ☐ درست</p>	<p>(الف) کنش‌هایی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق می‌افتد، کنش اجتماعی است.</p> <p>(ب) کسانی که کنشگران با توجه به آن‌ها دست به کنش می‌زنند، متفاوت‌اند.</p> <p>(پ) هنجارها از جنس هدف و مقصد هستند.</p> <p>(ت) پدیدهای طبیعی برخلاف پدیدهای اجتماعی، توسط انسان‌ها خلق نمی‌شود.</p>	۱۰۷																		
۲/۵		<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.</p> <p>(الف) در کنش اجتماعی، و کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها است.</p> <p>(ب) بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، مخصوص اطراف ما هستند.</p> <p>(پ) هنجارها از جنس وسیله و هستند.</p> <p>(ت) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق تحقق می‌یابند.</p>	۱۰۸																		
۳		<p>پاسخ صحیح را مشخص کنید.</p> <p>۱۰۹-۱) کدام گزینه در رابطه با کنش اجتماعی درست نیست؟</p> <p>(الف) آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها است.</p> <p>(ب) ممکن نیست در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها اتفاق بیفتد.</p> <p>(پ) تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت می‌گیرد.</p> <p>(ت) خردترین پدیده اجتماعی است.</p> <p>۱۰۹-۲) کدام گزینه در رابطه با ارزش‌های اجتماعی درست نیست؟</p> <p>(الف) آن دسته از پدیدهای مطلوب و خواستی‌اند که مورد توجه و پذیرش هستند.</p> <p>(ب) افراد جامعه به آن‌ها گرایش و تمايل دارند.</p> <p>(پ) از جنس وسیله و مقصد هستند.</p> <p>(ت) از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.</p> <p>۱۰۹-۳) کدام گزینه در رابطه با پدیده‌های اجتماعی درست نیست؟</p> <p>(الف) پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند.</p> <p>(ب) پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.</p> <p>(پ) نتیجه کنش‌های افراد هستند و توسط انسان‌ها خلق می‌شوند.</p> <p>(ت) پدیده‌های اجتماعی به مرور فرصت‌ها و محدودیت‌ها را برای کنش‌ها و زندگی انسان برطرف می‌کنند.</p> <p>۱۰۹-۴) براساس نتایج پژوهش انجام شده در مرکز آمار، کدام پیش‌بینی درست است؟</p> <p>(الف) سهم جمعیت ۶۵ ساله و بیشتر، تا سال ۱۴۳۰ به حدود ۵۰٪ می‌رسد.</p> <p>(ب) ساختار سنی جمعیت ایران در سال‌های بعد از ۱۴۳۰، از یک ساختار کاملاً جوان به یک ساختار سالخورده تبدیل خواهد شد.</p> <p>(پ) تا سال ۱۴۳۰ بیشترین سهم در هرم سنی جمعیت، به جوانان اختصاص می‌یابد.</p> <p>(ت) تا سال ۲۰۵۰، بیش از یک‌دوم جمعیت ایران سالخورده خواهد بود.</p>	۱۰۹																		
۴		<p>هر یک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است).</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding-bottom: 5px;">مفاهیم</th> <th colspan="2" style="text-align: center; padding-bottom: 5px;">عبارات</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">۱. ارزش اجتماعی</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۲. پدیده‌های اجتماعی</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۳. جامعه‌پذیری</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۴. هنجار اجتماعی</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۵. ازدواج و تشکیل خانواده</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </tbody> </table>	مفاهیم	عبارات		۱. ارزش اجتماعی	☐	☐	۲. پدیده‌های اجتماعی	☐	☐	۳. جامعه‌پذیری	☐	☐	۴. هنجار اجتماعی	☐	☐	۵. ازدواج و تشکیل خانواده	☐	☐	۱۱۰
مفاهیم	عبارات																				
۱. ارزش اجتماعی	☐	☐																			
۲. پدیده‌های اجتماعی	☐	☐																			
۳. جامعه‌پذیری	☐	☐																			
۴. هنجار اجتماعی	☐	☐																			
۵. ازدواج و تشکیل خانواده	☐	☐																			
۵/۵		<p>به ترتیب هر هنجار، مناسب با کدام ارزش است؟</p> <p>(الف) پوشش شرعی داشته باشیم.</p> <p>(ب) پرخواصی و کم خواصی نداشته باشیم.</p>	۱۱۱																		

رشته: ادبیات و علوم انسانی

تاریخ امتحان:

مدت امتحان: ۸۰ دقیقه

بارم

۱	<p>عبارات زیر را از نظر درست یا نادرست بودن بررسی کنید.</p> <p>(الف) ارزش و هنجارهای اجتماعی از طریق جامعه‌پذیری تحقق می‌یابند. (ب) به خردترین پدیده اجتماعی که سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پایمدهای آن هستند، نقش اجتماعی می‌گویند. درست (پ) بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، مخصوص پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند. (ت) انواع کنش‌ها از یکدیگر اثر می‌پذیرند و بر یکدیگر اثر می‌گذارند و هویت آن‌ها از دست می‌رود.</p>	۱۲۱																		
۲/۵	<p>جهای خالی را با عبارات مناسب تکمیل کنید.</p> <p>(الف) شیوه انجام کنش اجتماعی، همان است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. (ب) مطالعات نشان می‌دهد که جمعیت ایران به سوی می‌رود. (پ) افزایش جمعیت سالمند کشور، را در بر دارد. (ت) سراسر زندگی اجتماعی می‌تواند زمینه پیوند انسان‌ها از یکدیگر و عبور از و تشکیل باشد.</p>	۱۲۲																		
۳	<p>پاسخ صحیح را مشخص کنید.</p> <p>(۱) کدام دسته از مفاهیم زیر، بیانگر ارزش اجتماعی هستند؟ (الف) فرزندآوری - پوشش - شرعی - نظام (ب) ثروت - حجاب - سلام کردن به دیگران (پ) سلام و احوالپرسی کردن - حضور به موقع دانش‌آموزان در کلاس درس - ادب (ت) نظم - ثروت - ادب</p> <p>(۲) در رابطه با پدیده اجتماعی، کدام گزینه درست نیست؟ (الف) پدیده‌های اجتماعی فرست‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان ایجاد می‌کنند. (ب) پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها خلق می‌کنند و نتیجه کنش‌های افراد هستند. (پ) پدیده‌های اجتماعی مستقل از پدیدآورندگان خود هستند. (ت) پدیده‌های اجتماعی خردترین و کوچکترین کنش اجتماعی هستند.</p> <p>(۳) کدام گزینه پیامد هنجارها و ارزش‌های اجتماعی نیست؟ (الف) تداوم و استمرار ارزش‌ها و هنجارها (ب) پیداپیش کنش اجتماعی (پ) انتقال ارزش‌ها و هنجارها از طریق تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه (ت) ضروری ساختن کنترل اجتماعی و جامعه‌پذیری</p> <p>(۴) به ترتیب کنش بیرونی و کنش درونی بودن گزاره‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟ «راه رفتن - تفکر - رانندگی کردن - تخلیل - مطالعه کردن» (الف) بیرونی - درونی - درونی - بیرونی (ب) بیرونی - درونی - بیرونی - درونی - بیرونی (پ) بیرونی - بیرونی - درونی - درونی - بیرونی (ت) درونی - درونی - بیرونی - درونی</p>	۱۲۳																		
۴	<p>هر یک از عبارات سمت راست به کدام یک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (۲ مورد اضافی است.)</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; width: 50%;">مفاهیم</th> <th style="text-align: center; width: 50%;">عبارات</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">۱. دیگران</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">الف) افراد با عمل کردن براساس آن‌ها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۲. جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">(ب) اگر نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ ارزشی محقق نمی‌شود.</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۳. کنش اجتماعی</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">(پ) برای شناخت عمیق‌تر کنش اجتماعی، باید به کدام واژه بیشتر اندیشید؟</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۴. ارزش‌ها و هنجارها</td> <td style="text-align: center;">☐</td> <td style="text-align: center;">(ت) پدیده‌های اجتماعی چه چیزی را برای کنش‌ها و زندگی اجتماعی انسان‌ها ایجاد می‌کنند؟</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۵. فرست‌ها و محدودیت‌ها</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">۶. اراده و هدف</td> <td style="text-align: center;">☐</td> </tr> </tbody> </table>	مفاهیم	عبارات	۱. دیگران	☐	الف) افراد با عمل کردن براساس آن‌ها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.	۲. جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی	☐	(ب) اگر نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ ارزشی محقق نمی‌شود.	۳. کنش اجتماعی	☐	(پ) برای شناخت عمیق‌تر کنش اجتماعی، باید به کدام واژه بیشتر اندیشید؟	۴. ارزش‌ها و هنجارها	☐	(ت) پدیده‌های اجتماعی چه چیزی را برای کنش‌ها و زندگی اجتماعی انسان‌ها ایجاد می‌کنند؟	۵. فرست‌ها و محدودیت‌ها	☐	۶. اراده و هدف	☐	۱۲۴
مفاهیم	عبارات																			
۱. دیگران	☐	الف) افراد با عمل کردن براساس آن‌ها، موجب تداوم و استمرار آن‌ها می‌شوند.																		
۲. جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی	☐	(ب) اگر نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ ارزشی محقق نمی‌شود.																		
۳. کنش اجتماعی	☐	(پ) برای شناخت عمیق‌تر کنش اجتماعی، باید به کدام واژه بیشتر اندیشید؟																		
۴. ارزش‌ها و هنجارها	☐	(ت) پدیده‌های اجتماعی چه چیزی را برای کنش‌ها و زندگی اجتماعی انسان‌ها ایجاد می‌کنند؟																		
۵. فرست‌ها و محدودیت‌ها	☐																			
۶. اراده و هدف	☐																			

در رابطه با ارزش‌ها و هنجارها، به سوالات زیر پاسخ دهید.

(الف) از طریق تحقق می‌یابند.

(ب) پدیده‌های و را ضروری می‌سازند.

پیشنهادی (سوال‌های برای ۱۰ گرفتن)

مفاهیم اساسی در قالب جدول

۱۳۶. برای هر کدام از هدف‌های مطرح شده، شیوه و روش مناسب را بنویسید.^(۴)

نظم
ادب
عفت
حجاب
فرزندآوری
ثروت

۱۳۷. در رابطه با مفاهیم کتاب درسی، جدول زیر را کامل کنید. (۵/۲)

علت	معلول (نتیجه)
عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها	الف
پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.	ب
شکل گرفتن هنجار و محقق شدن ارزش	پ
تبديل کنش فردی به کنش اجتماعی	ت
درک تفاوت‌های کودکان توسط پدر و مادر	ث

۱۳۸. با توجه به مفاهیم کتاب درسی، موارد خواسته شده را تکمیل کنید. (۴/۵)

پاسخ	سؤال
در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر ناظر به چیست؟	کنش اجتماعی و پیامدهای آن
خردترین و کوچکترین پدیده اجتماعی	شیوه انجام کنش اجتماعی مورد قبول افراد جامعه
آن دسته از پدیده های مطلوب و خواستنی که افراد جامعه نسبت به آنها گرایش و تمایل دارند.	آن ها
پدیده های اجتماعی به مرور چه چیزی را برای کنش ها و زندگی انسان ها ایجاد می کنند؟	جنس هنجرها
در جامعه ای که اغلب خانواده های آن چند فرزندی است، با تولد نوزاد چه اتفاقی می افتد؟	جنس ارزشها

نگاهی به تصاویر کتاب درسی

(١٣٩) هر دو تصویر زیر بیانگر کدام پدیده اجتماعی هستند؟

۱۴. تصاویر زیر پیانگر چه چیزی هستند؟ (۱)

مرور و جمع‌بندی درس دوم

□ کنش‌ها انواعی دارند. برخی مانند تفکر و تخیل کنش درونی و برخی مانند راه رفتن و تمرین کردن، کنش بیرونی هستند. همچنین برخی از کنش‌ها فردی و برخی اجتماعی‌اند.

□ کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود و به عبارت دیگر، در این نوع کنش، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست.

□ نوع دیگری از کنش اجتماعی وجود دارد که دیگران در آنجا حضور ندارند، اما آگاهی و اراده کنشگر هنگام انجام آن کنش، با توجه به دیگری است؛ مثلاً راننده‌ای که در نیمه‌شب و به دور از حضور دیگری و حتی دوربین، قوانین راهنمایی و رانندگی را رعایت می‌کند، کنش اجتماعی انجام داده است.

□ فرض کنید در کلاس درس نشسته‌اید. معلم درس می‌دهد و بقیه دانش‌آموزان و شما نیز در سکوت به سخنان معلم گوش می‌کنید. برای لحظه‌ای حواستان پرت می‌شود، غرق تصورات خود می‌شوید و در ذهن خود رودخانه‌ای خروشان را تصور می‌کنید. در همین لحظه یاد یکی از دوستانی می‌افتد که با او خاطرات زیادی داشته‌اید و ذهنتان به دوستان و یادآوری خاطراتتان معطوف می‌شود. تا اینکه معلم شما را صدا می‌زند و از تصورات خود خارج شده و به کلاس درس برمی‌گردد. در اینجا چند کنش اتفاق افتاده است:

- شما در کلاس درس و در حال گوش دادن به معلم هستید؛ هم دیگری حضور دارد و هم آگاهی و اراده شما معطوف به دیگری است. ← [کنش اجتماعی بیرونی](#)

- در ذهن خود رودخانه‌ای خروشان را تصور می‌کنید؛ دیگری حضور دارد، اما آگاهی و اراده شما معطوف به آن نیست.
← [کنش فردی درونی](#)

- در ذهن خود خاطراتتان را با دوستانتان مرور می‌کنید؛ دیگری حضور دارد، اما توجه شما به آن نیست و در ذهن خود توجهتان به دیگری است که حضور ندارد. ← [کنش اجتماعی درونی](#)

بنابراین برای اینکه بدانیم کنش ذهنی و درونی ما هنگام حضور در کلاس، فردی است یا اجتماعی، باید ببینیم در ذهن خود داریم به چه چیز فکر می‌کنیم! آیا اراده و آگاهی ما در این تصورات ناظر بر خودمان است یا دیگری؟

□ پدیده‌های اجتماعی همان کنش اجتماعی و پیامدهای آن هستند.

□ کنش اجتماعی **خردترین** (کوچک‌ترین) پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن هستند. گفتم که پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند. حال چون کنش‌های انسان‌ها با آگاهی، اراده و هدف همراه است و به خاطر این سه ویژگی، معنادار هم هست. بنابراین پدیده‌های اجتماعی حاصل از آن نیز معنادار هستند.

□ [پدیده](#) [بلد نبودم](#)

□ از طرف دیگر، پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و برای کنش‌ها و زندگی خود انسان فرسته‌ها و محدودیت‌هایی ایجاد می‌کنند، تا جایی که همانند پدیده‌های طبیعی به نظر می‌رسند.

□ [پدیده](#) [بلد نبودم](#)

□ هنگار اجتماعی: شیوه انجام کنش اجتماعی که مورد قبول افراد جامعه قرار می‌گیرد.

□ ارزش اجتماعی: آن دسته از پدیده‌های مطلوب و خواستنی که مورد پذیرش و توجه افراد جامعه است.

□ [پدیده](#) [بلد نبودم](#)

آگاهانه بودن کنش	ارادی بودن کنش	هدف دار بودن کنش	معنادار بودن کنش
الف	ث	ب - ج - ح	ب - ت - ج

۹۰. این فرد برای رعایت حقوق دیگری (تحقیق یک ارزش) باید در حضور دیگران، آرام مطالعه کند (پیدایش یک هنجار).

۹۱. هنجار اجتماعی شیوه کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است. مثلاً در هر جامعه احوال پرسی از دیگران شیوه های معینی دارد.

۹۲. ارزش های اجتماعی، آن دسته از پدیده های مطلوب و خواستی اند که مورد توجه و پذیرش هستند و افراد یک جامعه نسبت به آنها گرایش و تمایل دارند.

۹۳. اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی گیرد و هیچ یک از ارزش های اجتماعی مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی شوند.

۹۴. هدف - مقصود - وسیله - روش رسیدن به ارزش ها

۹۵. الف: وسایل مان را در جای مناسب بگذاریم. / ب: با دیگران سلام و احوال پرسی کیم. / پ: غفت / ت: پوشش شرعی داشته باشیم. / ث: ازدواج / ج: از راه درست و در چارچوب قدرت کسب ثروت کنیم.

۹۶. ارزش ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش های اجتماعی تحقق می یابند و پدیده های جامعه دیری و کنترل اجتماعی را ضروری می سازند تا از طریق تعلیم و تربیت و تشویق و تنبیه، ارزش ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.

۹۷. الف: کنش های اجتماعی / ب: تداوم - استمرار

۹۸. پدیده های اجتماعی را انسان ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می آورند و از آنجا که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می کنند، پدیده های اجتماعی معنادار هستند.

۹۹. پدیده های اجتماعی به مرور از انسان هایی که آنها را به وجود آورده اند، مستقل می شوند و فرصت ها و محدودیت هایی را برای کنش ها و زندگی انسان ها ایجاد می کنند. این روند تا جایی ادامه پیدا می کند که افراد احساس می کنند پدیده های اجتماعی همانند پدیده های طبیعی هستند.

۱۰۰. پدیده های اجتماعی را انسان ها خلق می کنند و نتیجه کنش های افراد هستند، اما پدیده های طبیعی را انسان ها خلق نکرده اند.

.۱۰۱

ساختمان اداری	کوه	معیار
دارد	ندارد	نقش انسان در پیدایش آن
دارد	ندارد	معنادار بودن
هست	هست	محسوس بودن

۱۰۲. توجه به دیگری در انجام کنش ها؛ تبدیل کنش فردی به کنش اجتماعی.

۱۰۳. گروه های کوچک مانند محله، روستا و شهر و گروه های بزرگ مانند جامعه و کشور، با وجود فرد، اعضا و مشارکت اجتماعی آنها شکل می گیرند و دوام می آورند. با بروز نقصان و کاستی در تعداد افراد چنین گروه هایی، کمایش زندگی و دوام این گروه ها با تهدید روبرو می گردد و در مقابل، با افزایش جمعیت یک قوم، فرهنگ و آئین، امکان تأثیرگذاری آن بر سایر فرهنگ ها، اقوام و آیین ها افزایش می یابد.

۱۰۴. الف: نادرست؛ این موضوع هم از نظر کمی و هم از نظر کیفی اهمیت دارد. / ب: درست / پ: نادرست؛ «من»ها درون «ما» حل نمی شوند و از بین نمی روند. / ت: درست

۱۰۵. برخی از «ما»ها در رشد و بالندگی تأثیر بیشتری دارند. از این رو قرآن کریم می فرماید: همواره در راه نیکی و پرهیز کاری تعاون کنید و هرگز در راه گناه و تعدی همکاری نکنید.

۱۰۶. با تولد هر نوزاد، نیازهایش به عنوان یک عضو جامعه طرح و پیگیری می شود و این پدیده می تواند تواند زمینه بولی و بالندگی جامعه را فراهم کند و تولد هر نوزاد می تواند تدبیخش تولید یک تابغه و پیدایش ایده یا طرح و برنامه های نو برای طیف گسترده ای از انسان ها باشد.

۷۷. ۱: انجام ورزش حرفه ای ورزشکار حرفه ای شدن / ۲: مورد تحسین دیگران قرار گرفتن / ۳: تدریستی / ۴: ترک کردن یا معنادار شدن به آن / ۵: مورد تکوهش دیگران قرار گرفتن / ۶: آسیب و بیماری برای خود و دیگران / ۷: محافظت از خود / ۸: مورد تشویق قرار گرفتن / ۹: کم شدن فساد در جامعه / ۱۰: آرامش / ۱۱: تحسین دیگران / ۱۲: کم شدن تنفس در خانواده / ۱۳: پاسخ دادن به پرسش های امتحانی / ۱۴: نمره گرفتن از سوی معلم / ۱۵: افزایش داشت و شناخت / ۱۶: انجام ورزش حرفه ای ورزشکار حرفه ای شدن / ۱۷: مورد تحسین دیگران قرار گرفتن / ۱۸: تدریستی / ۱۹: مورد تکوهش دیگران قرار گرفتن / ۲۰: آسیب و بیماری برای خود و دیگران / ۲۱: تحسین دیگران / ۲۲: کم شدن تنفس در خانواده / ۲۳: پاسخ دادن به پرسش های امتحانی / ۲۴: نمره گرفتن از سوی معلم / ۲۵: افزایش داشت و شناخت

۷۸. الف: کنش های ما آثار و پیامدهایی دارد و چنانچه کنش نتایج نامطلوب دارد. باید از آن صرف نظر کرد. / ب: کنش انسان وابسته به آگاهی است اما همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی گیرد و افراد گاهی به آگاهی موجود در کنش هایشان توجه ندارند و از آن بخیرند؛ بنابراین آگاهی حقیقی اهمیت دارد. / پ: هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد. در بسیاری از موارد، انسان ها از انجام برخی کنش های بدلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می کنند. / ت: هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد. در بسیاری از موارد، انسان ها از انجام برخی کنش های بدلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می کنند. / ۷۹: تصاویر به این نکته اشاره دارند که انسان ها در انجام کنش، به معنای آن توجه دارند. / ۸۰: الف: پدیده های اجتماعی / ب: کنش اجتماعی

۸۱. کنش درونی، مانند تفکر و تخیل - کنش بیرونی، مانند راه رفتن و نشستن - کنش فردی، مانند به تنها گذا خوردن - کنش اجتماعی، مانند رعایت حق نقدم در وارد شدن به اتوبوس و سلام کردن به دوست خود

۸۲. الف: کنش اجتماعی / ب: دیگران - ویژگی ها - اعمال

۸۳. کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی گیرد. برای مثال، وقتی راننده ای پشت چراغ قرمز می ایستد، مقرراتی را رعایت می کند که مورد قبول دیگران است؛ به همین دلیل کنش او اجتماعی است.

۸۴. الف: درست / ب: نادرست؛ کنش اجتماعی با توجه به دیگران انجام می شود. / پ: درست / ت: نادرست؛ کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی گیرد.

۸۵. خیر. کنش ها علاوه بر اینکه در ارتباط با دیگران انجام می شوند، در ارتباط با خودمان، خلق ت (طبیعت و موارد طبیعت) و خداوند متعال نیز صورت می گیرد.

۸۶. الف: نادرست؛ کنش ها از یکدیگر اثر می بخیرند و هم بر هم اثر می گذارند و متناسب می شوند. / ب: نادرست؛ کنش های انسان در ارتباط با هر کدام از موارد ذکر شده، آداب و قواعد خاصی دارد.

۸۷. پدیده های اجتماعی - فرصت ها - محدودیت ها

۸۸. به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می گویند. زبان و پوشش، بانک، مسجد و مدرسه، نمونه هایی از پدیده های اجتماعی اند.

مثال بیشتر: علاوه بر موارد ذکر شده، پلیس، خانواده، گروه دولستان، نمادها، هنجارها و ارزش های اجتماعی نمونه هایی از پدیده های اجتماعی اند. (ذکر ۴ مورد کافی است.)

۸۹. کنش اجتماعی، خردترین (کوچک ترین) پدیده اجتماعی است و سایر پدیده های اجتماعی، آثار و پیامدهای آن هستند. مثلاً فردی به تنها ی و با

صدای دلخواه در مکانی مطالعه می کند (درحال انجام یک کنش فردی)، حال اگر فرد دیگری وارد شود، مطالعه او به یک کنش اجتماعی (خردترين پدیده اجتماعي) تبدیل می شود و پای ارزش ها و هنجارهای اجتماعی (پیامدهای کنش) را به میان می آورد.

۱۰۷. الف: نادرست (۰/۲۵): کنش اجتماعی نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. / ب: درست (۰/۲۵) / پ: نادرست (۰/۲۵) / هنجرها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند. / ت: درست (۰/۲۵)
۱۰۸. الف: آگاهی (۰/۵) - اراده (۰/۵) / ب: پدیده‌های اجتماعی (۰/۵) / پ: روش رسیدن به ارزش‌ها (۰/۵) / ت: کنش‌های اجتماعی (۰/۵)
۱۰۹. ۱) ب: (۰/۵): کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد. / ۲) پ: ارزش‌ها از جنس هدف و مقصد هستند. / ۳) ت: پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند. / ۴) ب: (۰/۵)

۱۱۰. الف: ۵ (۰/۲۵) / ب: ۴ (۰/۲۵) / پ: ۱ (۰/۲۵) / ت: ۲ (۰/۲۵)
- ۳) اضافی است.

۱۱۱. الف: حجاب (۰/۲۵) / ب: عفت (۰/۲۵)

۱۱۲. الف: اگر جمعیت بالای ۶۵ سال، بیش از ۱۰ درصد جمعیت کل کشور باشد، کشور پیر می‌شود. / ب: آثار و پیامدهای فردی و اجتماعی (۰/۵) / پ: جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی (۰/۵) / ت: با عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجرها (۰/۵) / ث: کنش اجتماعی (۰/۵) / ج: هنجر اجتماعی (۰/۵) / چ: ارزش‌های اجتماعی (۰/۵)

۱۱۳. الف: به کنش‌های اجتماعی (۰/۲۵) و پیامدهای آن (۰/۲۵) پدیده‌های اجتماعی می‌گویند. / ب: هنجر اجتماعی شوء انجام کنش اجتماعی است (۰/۲۵) که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است (۰/۲۵)؛ مثلاً در هر جامعه احوال‌پرسی از دیگران شیوه‌های معینی دارد. (۰/۵)

۱۱۴. ارزش‌ها و هنجرها از طریق کنش اجتماعی (۰/۲۵) تحقق می‌یابند و پدیده‌های جامعه‌پذیری (۰/۲۵) و کنترل اجتماعی (۰/۲۵) را ضروری می‌سازند تا از طریق تعلیم و تربیت (۰/۲۵) و تشویق و تنبیه (۰/۲۵) ارزش‌ها و هنجرها را به افراد منتقل کنند.

۱۱۵. پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و از آنجا که افراد با آگاهی (۰/۲۵)، اراده (۰/۲۵) و هدف (۰/۲۵) عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.

۱۱۶. پدیده‌های اجتماعی به مرور انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند (۰/۲۵) و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی (۰/۵) را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس کنند «پدیده‌های اجتماعی» همانند «پدیده‌های طبیعی» هستند.

۱۱۷. با ورود فرد دیگری به اتاق (۰/۲۵)، فرد برای رعایت حقوق دیگری (تحقیق یک ارزش) (۰/۲۵) باید در حضور دیگران آرام مطالعه کند (۰/۲۵) (پیدایش یک هنجر).

۱۱۸. اگر کنش نباشد، هیچ هنجری شکل نمی‌گیرد (۰/۵) و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی (۰/۵) مانند عدالت، امنیت و آزادی محقق نمی‌شود.

۱۱۹. خیر، کنش اجتماعی تنها در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد (۰/۵)؛ مثلاً وقتی راننده‌ای پشت چراغ قرمز می‌ایستد، مقرراتی را رعایت می‌کند که مورد قبول دیگران است حتی اگر کسی در خیابان نباشد. (۰/۵)

۱۲۰. کنش درونی: تخیل (۰/۵) - کنش بیرونی: راه رفتن (۰/۵) - کنش فردی: به تهایی غذا خوردن (۰/۵) - کشن اجتماعی: تعارف کردن (۰/۵)

۱۲۱. الف: نادرست (۰/۲۵): ارزش‌ها و هنجرهای اجتماعی از طریق کنش اجتماعی تحقق می‌یابند. / ب: نادرست (۰/۲۵)؛ کشن اجتماعی خردترین پدیده اجتماعی است و سایر پدیده‌های اجتماعی آثار و پیامدهای آن هستند. / پ: درست (۰/۲۵) / ت: نادرست (۰/۲۵)؛ در پی اثرگذاری و اثربازی کشن‌ها از یکدیگر، هویت هچ کدام از آن‌ها از دست نمی‌رود.

۱۲۲. الف: هنجر اجتماعی (۰/۵) / ب: سالمندی (۰/۵) / پ: افزایش هزینه‌ها (۰/۵) / ت: من و تو (۰/۵) - ما (۰/۵)

- ۱۲۳-۱) ت (۰/۵) / ۲) ت (۰/۵) / ۳) ب (۰/۵) / ۴) ب (۰/۵) / ۵) ت: ۵ (۰/۲۵)
۱۲۴. الف: کنش اجتماعی (۰/۲۵) / ب: جامعه‌پذیری (۰/۲۵) - کنترل اجتماعی (۰/۲۵)

۱۲۵. الف: کنش اجتماعی (۰/۲۵) / ب: کنش فردی (۰/۲۵) / پ: کنش اجتماعی (۰/۲۵)

۱۲۶. الف: کنش درونی (۰/۲۵) / ب: کنش بیرونی (۰/۲۵)

۱۲۷. الف: گروههای کوچک: محله، روستا، شهر و ... (ذکر ۲ مورد کافی است). (هر مورد (۰/۲۵)) - گروههای بزرگ، جامعه، کشور و ... (۰/۵) / ب: گروههای کوچک و بزرگ با وجود فرد و اعضا (۰/۲۵) و مشارکت اجتماعی (۰/۲۵) آن‌ها شکل می‌گیرند و دوام می‌آورند. / پ: این آثار می‌تواند کوتاه‌مدت (۰/۲۵)، میان‌مدت (۰/۲۵) و بلندمدت (۰/۲۵) باشد. / ت: هزینه‌های بهداشت و درمان (۰/۲۵) / ث: اگر جمعیت بالای ۶۵ سال، هزینه‌های بهداشت و درمان را شامل می‌شود. در بر دارد. (۰/۵) / ج: از یک ساختار کامل‌آجائون (۰/۲۵) به یک ساختار سالخورده تبدیل (۰/۲۵) خواهد شد.

۱۲۹. پدیده مسن شدن جمعیت تبعات فراوانی به همراه دارد. افزایش جمعیت سالمند کشور (۰/۵). افزایش هزینه‌ها که عمدها هزینه‌های بهداشت و درمان را شامل می‌شود. در بر دارد. (۰/۵) برای ارائه خدمات و رفع نیازهای سالمندان، به اندازه کافی نیروی جوان در کشور وجود نخواهد داشت. (۰/۵)

۱۳۰. با افزایش جمعیت یک قوم، فرهنگ و آیین، امکان تأثیرگذاری آن بر سایر فرهنگ‌ها اقوام و آیین‌ها افزایش می‌یابد. (۰/۵) در مقابل با تهدید روبرو می‌گردد. (۰/۵) در افراد گروههای، کما بیش زندگی و دوام آن‌ها با تهدید روبرو می‌گردد. (۰/۵) ۱. از تمرکز افراطی والدین کاسته می‌شود. (۰/۵) ۲. پدر و مادر با درک تفاوت‌های کودکان خود، انتظاراتشان را تنظیم می‌کنند. (۰/۵) فرزندان در تعامل با یکدیگر، ارتباط گرفتن با دیگران، تقسیم کار، تعاون و همکاری در انجام کارها را یاد می‌گیرند. (۰/۵)

۱۳۲. اگر کشن اجتماعی نباشد، هیچ هنجری شکل نمی‌گیرد (۰/۵) و هیچ یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند. (۰/۵)

۱۳۳. ارزش‌ها از جنس هدف و مقصد هستند (۰/۵) و هنجرها از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها هستند. (۰/۵)

۱۳۴. غریبه: کلام مُؤدبانه (۰/۲۵) - آشنا: کلام صمیمانه (۰/۲۵) - مؤمن: با اطمینان رفتار کردن و اعتماد کردن (۰/۲۵) - کافر: پرهیز از ماجده (۰/۲۵)

۱۳۵. ۱. نوع ارتباط محدود به ارتباط پدر و مادر است. (۰/۵) ۲. عموماً کودکان در خانه ارتباط با افراد همسن و سال و همنسل‌های خود را نمی‌آموزد. (۰/۵) ۳. در سطح فردی نیز فرزندان خانواده‌های تک‌فرزند ناچارند علاوه بر مسائل شخصی، به تنهایی تعهدات فرزندی، حمایت عاطفی و رسیدگی به والدین خود را انجام دهند.

.۱۳۶

نظم	وسایل‌مان را در جای مناسب بگذاریم. (۰/۵)
ادب	به دیگران سلام کنیم و سلام دیگران را پاسخ دهیم. (۰/۵)
عفت	پرخواری و کم‌خواری، پرگویی و کم‌گویی، پرخواری و کم‌خواری نداشته باشیم. (۰/۵)
حجاب	پوشش شرعی داشته باشیم. (۰/۵)
فرزندآوری	فرزندان را به درستی تربیت کنم. (۰/۵)
ثروت	پرداخت مالیات بر درآمد (۰/۵)

۱۴۵. برای اینکه جهان اجتماعی را بهتر بشناسیم، می‌توانیم آن‌ها را با پدیده‌های مختلف مقایسه کنیم. برخی جهان اجتماعی را با موجودات زنده مقایسه کرده‌اند، مانند سعدی که می‌گوید: «بنی آدم اعضای یک پیکرند»

۱۴۶. الف: نادرست؛ جهان واژه‌ای است که معمولاً برای اشاره به مجموعه‌های بزرگ به کار می‌رود. / ب: درست. / پ: نادرست؛ انسان‌ها برای شناختن پدیده‌های ناشناخته، بعضی اوقات آن‌ها را با پدیده‌های آشنا مقایسه می‌کنند. / ت: درست

۱۴۷. الف: درست / ب: نادرست؛ بدن موجودات زنده، اندام و اعضای متفاوتی دارند. مثلاً گیاه، ریشه، ساقه و برگ دارد و بدن انسان، قلب، مغز، دست و ... دارد. / پ: نادرست؛ اعضای بدن موجودات زنده به یکدیگر وابسته‌اند و هر کدام نیازهای دیگری را تأمین می‌کنند. / ت: نادرست؛ اعضا برای حفظ حیات موجود زنده، در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند. / ث: درست

۱۴۸. جهان اجتماعی مانند یک موجود زنده، اعضای مختلفی دارد و این اعضا در ارتباط با هم، از نوعی نظم برخوردارند. نظم، یکی از ویژگی‌های مهم جهان اجتماعی است.

۱۴۹. عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظام آن‌ها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضا تغییر نمی‌کند ولی عضویت در جهان اجتماعی و نظام میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آن‌ها به وجود می‌آید.

۱۵۰. الف: نظم / ب: تکوینی - قراردادی / پ: اراده - آگاهی

۱۵۱. جهان اجتماعی بیشتر شبیه یک بازی گروهی است. در بازی گروهی مثل فوتbal، افراد مختلفی عضوند که عضویت و نقش هر کدام توسط همه اعضا تعییر یا پذیرفته می‌شود. در زمین فوتbal بازیکنان، داوران و تماشاگران آگاهی‌های مشترکی دارند. آن‌ها قواعد بازی را می‌دانند و از عضویت یکدیگر اطلاع دارند؛ وظایف و انتظارات یکدیگر را می‌شناسند و آن‌ها را می‌پذیرند.

۱۵۲. کارگران، کشاورزان، دانش‌آموزان، معلمان و ... و نهادهایی چون آموزش و پرورش، خانواده و ... اعضای جهان اجتماعی هستند. این اعضا تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌پینند و نقشی را بر عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت، حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند.

۱۵۳. جهان اجتماعی و نظام آن تکوینی نیست، بلکه اعتباری است؛ یعنی با آگاهی و اراده انسان‌ها شکل می‌گیرد.

۱۵۴. آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست، بلکه نوعی آگاهی مشترک و عمومی است.

۱۵۵. الف: فرهنگ / ب: فردی - خصوصی - مشترک - عمومی / پ: تکوینی - اعتباری / ت: حقوق - تکالیف

۱۵۶. الف: معنی / ب: زاد و ولد / پ: وراثت

۱۵۷. با انتقال فرهنگ خود

۱۵۸. درصورتی که یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرومی‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

۱۵۹. بخش غیررسمی فرهنگ توسط خانواده و بخش رسمی آن توسط مدرسه انتقال می‌یابد.

۱۶۰.

علت	معلول (نتیجه)
عمل کردن براساس ارزش‌ها و هنجارها	الف: تداوم و استمرار ارزش‌ها و هنجارها (۱/۵)
ب: افراد با آگاهی، اراده و هدف پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.	ب: وجود کنش اجتماعی (۱/۵)
شکل گرفتن هنجار و محقق شدن ارزش	ت: در نظر گرفتن دیگران (۱/۵)
تبديل کشش فردی به کنش اجتماعی	ث: تنظیم انتظارات از فرزندان (۱/۵) و مادر

۱۴۰. زبان و پوشش، پدیده‌های اجتماعی هستند. (۱)

۱۴۱. پدیده‌های اجتماعی را انسان‌هادر ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند (۱) و از آنجا که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند. (۱)

۱۴۲. بروز نقصان و کاستی در تعداد افراد (۱) ← تهدید زندگی و دوام آن‌ها افزایش جمعیت یک قوم (۱) ← افزایش تأثیرگذاری بر سایر فرهنگ‌ها، اقوام و آیین (۱)

۱۴۳. الف: «من»‌ها با «ما» از دایره تنگ و محدود خود فراتر می‌روند و بزرگ و بزرگوار می‌شوند. (۱) / ب: خیر (۱/۵) / پ: زمینه پیوند انسان‌ها از یکدیگر و عبور از «من و تو» و تشکیل «ما» باشد. (۱) / ت: «ما»‌ها نیز با هم تقاضا دارند. برخی از «ما»‌ها در رشد، بالندگی و تعالی انسان‌ها تأثیر بیشتری دارند. (۱) / ث: همواره در راه نیکی و پرهیزگاری تعاون کنید و هرگز در راه گناه و تعدی همکاری نکنید. «و تعاونوا على البر والتقوى و لا تعاونوا على الاثم والعدوان» (سوره مائدہ/آیه ۲) (۱)

۱۴۴. الف: جهان / ب: جهان اجتماعی

برون جهان اجتماعی	بیرون جهان اجتماعی
خانواده - احترام به قانون - دولت - ستارگان - بیابان - رودخانه - فلزات	کارمند - مدرسه